

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Danou Černou ve věci

žalobkyně: **L. T. T. Y.**, narozená X
zastoupená advokátem Mgr. Petrem Václavkem
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo zahraničních věcí, Vízový odbor**
sídlem Hradčanské náměstí 5, 118 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 10. 2022, č. j.: 307407-2/2022-VO

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 10. 2022, č. j.: 307407-2/2022-VO, jímž byla podle § 180e odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítnuta žádost o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza za účelem pozvání k jednomu vstupu na období od 12. 7. 2022 do 9. 10. 2022 podaná proti rozhodnutí Zastupitelského úřadu v Hanoji (dále jen „prvostupňový orgán“) ze dne 12. 8. 2022 o zamítnutí žádosti č. HANO 2022 06 28 0002.
2. Žalobkyně v žalobě namítala, že podle Příručky pro řešení otázky účelových sňatků mezi občany EU a státními příslušníky třetích zemí v kontextu práva EU o volném pohybu

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

občanů (Sdělení Komise Evropskému parlamentu ze dne 26. 9. 2014) nesou vnitrostátní orgány důkazní břemeno a sezdané páry nemohou být nuceny k předkládání dokladu o neúčelovosti jejich sňatku. Žalovaný této povinnosti nedostál, když se zaměřil na okolnosti v neprospěch žalobkyně, což je v rozporu s požadavkem v bodu 29 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2022, č. j.: 1 Azs 28/ 2022-67. Pohovory nelze vyhodnocovat vyhledáváním rozporů (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2015, č. j.: 5 Azs 89/2015-30), a pokud by rozpory nastaly, mají být vyhodnoceny s vědomím subjektivního vnímání skutečností (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2014, č. j.: 3 As 101/2013-34) a se zohledněním různého kulturního a společenského prostředí, v němž osoby žily před sňatkem. Orgány členských států Evropské unie nesmí bránit výkonu unijní svobody pohybu osob, přičemž výjimky a odchylky od ní musí být ve smyslu rozsudku Soudního dvora ze dne 3. 6. 1986, 139/85, věc *Kempf*, vykládány restriktivně.

3. Dále žalobkyně namítala, že důvod pro uzavření manželství nespočíval v nestabilním sociálně ekonomickém prostředí. Žalovaný nevzal v úvahu kulturní odlišnosti, neboť dokud nejsou vietnamské dcery provdány, očekává se, že zůstanou u rodičů a budou pomáhat s výchovou dalších členů rodiny; také nezaměstnanost nevypovídá o nestabilitě socioekonomického prostředí. Na účelovost manželství nelze usuzovat ani z faktu velké vzdálenosti (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 9. 2018, č. j.: 10 As 68/2018-3, bod 21). Jestliže manžel žalobkyně v době od ledna do března 2022 strávil většinu času nápravou chybně provedené registrace sňatku, jednalo se o reakci na dřívější zamítavé rozhodnutí. Četnost vzájemných návštěv není kritériem pro závěr o účelovosti manželství. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2015, č. j.: 4 Azs 228/2015-45, není v manželství právní povinností sdílení společné domácnosti. Žalovaný nedoložil závěr, že manželé nikdy neměli v úmyslu založit a vést společnou domácnost, ani tvrzení, že spolu čtyři roky nikdy nežili. Žalobkyně neměla pobytové oprávnění, aby se mohla přestěhovat za manželem, a manžel měl pracovníprávní a jiné závazky v České republice.
4. K uvedení chybného data na překladu registrace došlo podle žalobkyně pravděpodobně kvůli administrativnímu pochybení, z něhož nelze usuzovat na záměr uvést prvostupňový orgán v omyl. Ačkoli přeregistrace proběhla dne 22. 2. 2022, manželství existovalo už ode dne 29. 5. 2020.
5. Žalobkyně rovněž uvedla, že pro závěr o účelovosti manželství je nezbytné, aby byl úmysl uzavřít manželství s cílem legalizovat pobyt přítomný u obou manželů. Prokázání účelovosti nepostačuje, aby se tak stalo jen u jednoho z manželů. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu se vedle otázky, zda existuje úmysl cizince obcházet zákon o pobytu cizinců k získání pobytového oprávnění, musí také zkoumat, zda tento úmysl směřuje k tomu, že později nebude veden společný manželský život. Na pohovoru nebyla žalobkyni položena otázka, zda si hodlá zlepšit sociálně ekonomický standard sama, nebo společně s manželem.
6. Žalovaný se k žalobě vyjádřil, když s ní vyslovil nesouhlas. Upozornil, že v žalobě není uvedeno, zda má být napadené rozhodnutí pokládáno za nezákonné, nepřezkoumatelné či nicotné. Rozsudek Soudního dvora ze dne 3. 6. 1986, 139/85, věc *Kempf*, se týká volného pohybu pracovníků a nelze k němu přihlížet, naproti tomu na věc dopadá rozsudek Soudního dvora Evropské unie v případě C-127/08 o oprávnění vnitrostátních orgánů odmítnout vstup rodinných příslušníků občanů Evropské unie na území členského státu. Indikativní kritéria pro posuzování účelovosti manželství byla vymezena v rozsudku

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 6. 2018, č. j.: 9 Azs 410/2017-96, a žalovaný na jejich podkladě po provedeném šetření dospěl k závěru, že žalobkyně neměla v úmyslu vést společnou domácnost s občanem České republiky. Pro vyhodnocení účelovosti stačí, když zákon obchází jen jeden z manželů (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2019, č. j.: 7 Azs 389/2018-33). Ačkoli má žalovaný důkazní břemeno, žalobkyně neprojevila součinnost, jestliže nepředložila důkaz o seznámení na aplikaci Badoo v roce 2018 a že manžel přicestoval do Vietnamu již v době první registrace. Ohledně nevedení společné domácnosti žalovaný odkázal na bod 34 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 6. 2018, č. j.: 9 Azs 410/2017-96, a na bod 33 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2017, č. j.: 7 Azs 326/2017-21. Manželům nic nebránilo vést společnou domácnost ve Vietnamu, jelikož manžel žalobkyně má vietnamské kořeny a v České republice byl nezaměstnaný. Žalobkyně, která byla tři roky nezaměstnaná, pouze tvrdila, že chce s manželem vést společnou domácnost, ale nijak nekonala. K posuzování socioekonomické situace žalovaný odkázal na rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 15. 5. 2020, č. j.: 14 A 190/2018-42, a ze dne 14. 9. 2022, č. j.: 14 A 44/2021-42; stran posouzení pohovorů prováděných standardizovanou formou se žalovaný zmínil o rozsudcích Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2014, č. j.: 3 As 101/2013-34, a ze dne 22. 2. 2017, č. j.: 2 Azs 355/2016-62. Žalobu navrhl žalovaný zamítnout.

7. Při jednání u Městského soudu v Praze dne 8. 2. 2024 právní zástupkyně žalobkyně argumentovala shodně jako v podané žalobě a dále uvedla, že se žalobkyni a jejímu manželovi dne X narodil syn H. G. H. Na podporu tohoto tvrzení předložila soudu kopii rodného listu s překladem do českého jazyka. Navrhla zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.
8. Zástupce žalovaného s odkazem na odůvodnění napadeného rozhodnutí a na vyjádření k žalobě navrhnul zamítnutí žaloby.
9. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobkyně dne 28. 6. 2022 u prvostupňového orgánu podala žádost o krátkodobé vízum v rámci formuláře Žádosti o schengenské vízum na dobu od 12. 7. 2022 do 9. 10. 2022. Účelem cesty do České republiky mělo být rodinné sloučení s občanem Evropské unie, panem H. D. D. K žádosti byly přiloženy kopie oddacího listu vystaveného dne 22. 2. 2022 Národním výborem okresu Thuy Nguyen, město Hai Phong, podle jehož překladu bylo manželství uznáno dnem 29. 5. 2020, kopie oddacího listu zvláštního matričního úřadu ze dne 23. 5. 2022 potvrzujícího uzavření manželství dne 29. 5. 2020 v Hai Phong ve Vietnamu a kopie cestovních pasů žalobkyně a jejího manžela.
10. Dne 2. 8. 2022 byl u policejního orgánu sepsán protokol o podání vysvětlení pana H. D. D., který uvedl, že se s žalobkyní seznámil dne 4. 2. 2018 přes seznamku Badoo. Svatbu měli dne 15. 3. 2020 s registrací ke dni 29. 5. 2020, opětovná registrace byla realizována ke dni 22. 2. 2022, poněvadž je manžel žalobkyně ve Vietnamu považován za cizince. Původní registrace manželství byla zrušena jen kvůli místní nepřislušnosti vietnamského orgánu, ale datum 29. 5. 2020 zůstává datem úředně schváleného sňatku. Od předchozí žádosti žalobkyně o udělení krátkodobého víza byl pan H. D. D. ve Vietnamu jen jednou, a to v době od 7. 1. 2022 do března 2022, aby vyřídil nové doklady ohledně manželství. S manželkou by chtěl žít v České republice, zasílá jí peněžní prostředky a komunikuje s ní skrze sociální síť.
11. Dne 5. 8. 2022 byl s žalobkyní u prvostupňového orgánu proveden pohovor. Žalobkyně do záznamu nedokázala vysvětlit nesoulad mezi datací svatby v oddacím listu a

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

jeho překladu do češtiny. Překladatel, který je známým pana H. D. D., možná chtěl pomoci, aby dokument vypadal lépe. S manželem se seznámila dne 4. 2. 2018 přes seznamku Badoo, ale aplikaci si již vymazala. Manžel ve Vietnamu od poslední žádosti pobýval jen jednou kvůli registraci od 5. 1. 2022 do 12. 3. 2022. Žalobkyně tři roky nepracuje, stará se o dítě své sestry a žije z peněz zasílaných manželem na bankovní účet.

12. Jak je zjevné ze zamítnutí žádosti o udělení víza ze dne 12. 8. 2022, doručeného dne 23. 8. 2022, toto rozhodnutí bylo založeno na důvodech: 5. „*dopustila jste se obcházení zákona o pobytu cizinců s cílem získat vízum k pobytu na území*“, 6. „*dopustila jste se podvodného jednání s cílem získat vízum k pobytu na území*“. Prvostupňový orgán shledal, že manželé mají společný jazyk a částečně společné kulturní zázemí. Před sňatkem však nebyli v dlouhodobém vážném partnerském vztahu, nepřijali společné finanční či jiné závazky a žalobkyně sama by v České republice stěží získala pobytové oprávnění. Mezi oddacími listem ze dne 22. 2. 2022 a jeho překladem ze dne 19. 3. 2022 se objevily nesrovnalosti stran neuvedení občanství České republiky manžela žalobkyně a rozhodnutí o revokaci uzavřeného manželství. Poněvadž žalobkyně tři roky není zaměstnána, ve Vietnamu nic nevlastní a žije toliko z peněz od manžela, je dána motivace pro útěk z neutěšených poměrů prostřednictvím sňatku s občanem Evropské unie. Žalobkyně byla poučena, že se žádost o nové posouzení důvodů podává do 15 dnů písemně u zastupitelského úřadu, který vydal rozhodnutí.
13. Žalobkyně podala dne 30. 8. 2023 žádost o nové posouzení důvodů neudělení schengenského víza, v níž namítala nedostatečně a nesprávně zjištěný skutkový stav, rezignování na přesvědčivé odůvodnění, jakož i nerefektování jejího práva na respektování soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.
14. Dne 24. 10. 2022 vydal žalovaný žalobou napadené rozhodnutí. Na základě nového posouzení souladu důvodů neudělení krátkodobého víza s důvody stanovenými nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. 7. 2009, o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex), bylo rozhodnutí prvostupňového orgánu shledáno v souladu s § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců. Podle žalovaného by žalobkyně sama bez problémů nezískala právo pobytu, neboť by si nedokázala opatřit prostředky k obživě po dobu pobytu. Její socioekonomické zázemí není stabilní, neovládá češtinu a v České republice neplánuje pracovat. Seznámení přes aplikaci Badoo dne 4. 2. 2018 nebylo doloženo, k zásnubám mělo dojít přes Facebook na konci roku 2019, svatba proběhla dne 15. 3. 2020 a její registrace v květnu 2020. Manželé před uzavřením sňatku ani poté nesdílili společnou domácnost, setkali se jen jednou před svatbou a po uzavření manželství až téměř dva roky poté, kdy pan H. D. D. pobýval v domě rodičů žalobkyně. Nesdělili žádnou objektivní skutečnost bránící ve vedení společné domácnosti ve Vietnamu a v pohovorech s nimi vedených byly zaznamenány četné rozpory ohledně důležitých osobních informací. Překlad vietnamské verze nové registrace do češtiny nesouhlasí s originálem, kde je uvedeno, že sňatek byl zaregistrován dne 22. 2. 2022, nicméně pro účely žádosti o český oddací list se uvádí, že datum svatby je ke dni 29. 5. 2020. Orgán zvláštní matriky neovládá vietnamský jazyk, a proto vycházel z české verze překladu. Manželé tím uvedli v omyl správní orgán, když pro žádost o vízum doložili český oddací list s nesprávným zaznamenáním data sňatku. Předložení účelového překladu oddacího listu, kdy žalobkyně je s panem H. D. D. v manželském svazku podle vietnamského práva až od února 2022, vede k naplnění důvodu obsaženého v § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Zamítavý důvod obsažený v § 20 odst. 5 písm. f) zákona o pobytu cizinců nebyl naplněn, a tudíž byla žádost o nové posouzení důvodů neudělení víza částečně důvodnou.

15. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu podle ust. § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
16. Podle ust. § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců *cizinci, který žádá o krátkodobé vízum jako rodinný příslušník občana Evropské unie a sám není občanem Evropské unie a hodlá doprovázet občana Evropské unie na území nebo následovat občana Evropské unie, který na území pobývá, se krátkodobé vízum neudělí, jestliže se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat vízum k pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství.*
17. Podle ust. § 180e odst. 2 zákona o pobytu cizinců *žádost o nové posouzení důvodů podle odstavce 1 podává cizinec u správního orgánu, který rozhodnutí vydal, písemně ve lhůtě do 15 dnů ode dne doručení sdělení o neudělení víza, zrušení platnosti krátkodobého víza nebo prohlášení krátkodobého víza za neplatné nebo ode dne, kdy mu byl odepřen vstup na území; podání žádosti nemá odkladný účinek.*
18. Podle ust. § 180e odst. 3 zákona o pobytu cizinců *žádost o nové posouzení důvodů podle odstavce 1 musí obsahovat údaje o tom, kdo ji podává, a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. Důvodem žádosti nemohou být skutečnosti, které cizinec nedoložil nebo neuvedl v žádosti o udělení víza nebo v souvislosti s odepřením vstupu na území.*
19. Podle ust. § 180e odst. 6 zákona o pobytu cizinců *Ministerstvo zahraničních věcí posuzuje soulad důvodů neudělení krátkodobého víza, zrušení platnosti krátkodobého víza nebo prohlášení krátkodobého víza za neplatné, o kterých rozhodl zastupitelský úřad, s důvody stanovenými přímo použitelným právním předpisem Evropské unie. Ministerstvo zahraničních věcí dále posuzuje soulad důvodů zrušení platnosti krátkodobého víza uděleného cizinci, který na území požívá příslušných výsad a imunit, s důvody stanovenými přímo použitelným právním předpisem Evropské unie, a jde-li o rodinného příslušníka občana Evropské unie, s důvody uvedenými v § 20 odst. 5.*
20. Soud předně uvádí, že napadené rozhodnutí neshledal nepřezkoumatelným ani nedostatečně odůvodněným. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je vadou, která souvisí s nedodržením požadavků kladených procesním právním předpisem na výrok a odůvodnění rozhodnutí. Ty jsou upraveny především v ust. § 68 odst. 2, 3 a § 90 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). S nepřezkoumatelností je spojena i otázka, zda se správní orgán zabýval veškerými skutečnostmi rozhodnými pro posouzení věci. Rozhodnutí je tedy nepřezkoumatelné tehdy, není-li zřejmé, z jakých skutkových závěrů žalovaný vycházel, z jakých podkladů rozhodnutí tyto skutkové závěry učinil a jakými úvahami se řídil při hodnocení podkladů (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j.: 6 Ads 87/2006-36). Z tohoto hlediska působí nepřezkoumatelnost rozhodnutí, pokud správní orgán v rozhodnutí neuvede podklady rozhodnutí, z nichž dovedl skutkové závěry (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j.: 4 Azs 55/2003-51), či jestliže nevypořádal rozpory mezi shromážděnými podklady, tzn., nevysvětlil, proč upřednostnil podklady svědčící o určitém

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

skutkovém závěru na úkor podkladů svědčících o odlišném skutkovém závěru (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j.: 5 A 48/2001-47). Nepřezkoumatelnost zakládají též nedostatky spočívající v tom, že není zřejmé, jakou právní normu (popř. jaký právní předpis a v jakém časovém znění) správní orgán na věc aplikoval, jak tuto právní normu vyložil a z jakých důvodů má za to, že s ohledem na skutkové okolnosti daného případu na něj lze tuto normu aplikovat. Žádné pochybení ve vyjmenovaných aspektech nepřezkoumatelnosti přitom napadené rozhodnutí nezatěžuje.

21. Co se týče námitek obsažených v opravném prostředku, v posuzované věci konkrétně jde o tzv. „žádost o nové posouzení důvodů neudělení víza“, je podle názoru soudu postačujícím, aby z odůvodnění rozhodnutí jako celku bylo zřejmé, jaký má žalovaný náhled na ty aspekty dané věci, na které žalobkyně poukázala ve svém podání. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí může být dána též tím, že žalovaný nevyčerpal celý rozsah opravného prostředku (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu, č. j.: 3 As 51/2007-84 či 8 Afs 66/2008-71). Neznamená to ovšem, že by druhostupňový orgán byl povinen ke každé námitce podrobně odůvodnit své stanovisko a vypořádat každý dílčí argument účastníka řízení. Námitky lze vypořádat i tak, že druhostupňový orgán prezentuje v odůvodnění právní názor odlišný od názoru účastníka řízení, pakliže zdůvodnění tohoto názoru poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí. Tím jsou minimálně implicitně vypořádány i námitky účastníka, absence odpovědi na jednotlivé argumenty účastníka v odůvodnění rozhodnutí potom bez dalšího nezpůsobuje nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Podstatné je, aby se správní orgán druhého stupně vypořádal se všemi základními námitkami (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j.: 6 As 152/2014-78).
22. Při vydávání víz aplikují orgány České republiky právo Evropské unie, a to vízový kodex, příp. směrnici 2004/38/ES (v případě rodinných příslušníků občana Evropské unie). Čl. 32 odst. 3 vízového kodexu přiznává žadatelům, kterým byla žádost o udělení víza zamítnuta, právo na odvolání. Obsah tohoto práva byl vymezen rozhodnutím Soudního dvora Evropské unie ze dne 13. 12. 2017 ve věci *Soufiane El Hassani proti Minister Spraw Zagranicznych* (C-403/16). Podle něho se podmínky opravného prostředku proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení víza řídí vnitrostátním právem každého členského státu, přičemž musí být dodrženy zásady rovnocennosti a efektivity. Řízení o opravném prostředku musí v určitém stadiu řízení zaručit možnost podání opravného prostředku k soudu. Opravný prostředek proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení víza je upraven v § 180e zákona o pobytu cizinců, jde o žádost o nové posouzení důvodů neudělení víza. Judikaturou správních soudů je tento opravný prostředek nahlížen jako speciální typ řádného opravného prostředku, přičemž rozhodnutí o tomto opravném prostředku je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s. (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 7. 2013, č. j.: 1 Ans 9/2013–39). Vyloučení soudního přezkumu rozhodnutí o novém posouzení důvodů neudělení víza je v rozporu s čl. 32 odst. 3 vízového kodexu ve spojení s čl. 47 Listiny základních práv Evropské unie. V situaci, kdy by měl soud aplikovat ustanovení vnitrostátního práva, které vylučuje rozhodnutí ze soudního přezkumu, a tedy je v rozporu s právem Evropské unie k neprospěchu žalobkyně, je soud povinen od této právní normy odhlédnout a nepoužít ji (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2017, č. j.: 6 Azs 320/2017–20, body 68–72, a rozsudek ze dne 4. 1. 2018, č. j.: 6 Azs 253/2016–49, zejména bod 45).

23. Rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení víza a důvody, na nichž se zakládá, se oznámí žadateli prostřednictvím jednotného formuláře uvedeného v příloze VI (čl. 32 odst. 2 vizového kodexu a § 20 odst. 1 věta druhá zákona o pobytu cizinců). Tento standardní formulář neposkytuje prostor pro uvedení individualizovaných důvodů neudělení požadovaného víza, lze uvést toliko důvody typizované předvídané formulářem, což je postačující pro oznámení rozhodnutí o neudělení víza cizinci, jenž není rodinným příslušníkem občana Evropské unie. V případě neudělení víza rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie je třeba připojit k jednotnému formuláři odůvodnění, které plně objasní důvody tohoto rozhodnutí, nepostačuje uvést jednu či více možností zaškrtnutím políčka v jednotném formuláři [viz kapitolu III, bod 5.9 Příručky pro zpracování žádostí o víza a provádění změn v udělených vízech, která byla stanovena rozhodnutím Komise Evropské unie ze dne 19. 3. 2010, sp. zn. K (2010)1620].
24. Jak soud uvedl již výše, proti rozhodnutí o neudělení víza lze podat dle vnitrostátního právního řádu opravný prostředek dle § 180e zákona o pobytu cizinců, přičemž procesní postup při jeho vyřizování není upraven právem Evropské unie, nýbrž vnitrostátními právními předpisy. Na řízení dle § 180e zákona o pobytu cizinců se nevztahují ustanovení části druhé a třetí správního řádu (§ 168 zákona o pobytu cizinců). Podle § 180e odst. 9 zákona o pobytu cizinců je příslušný orgán povinen písemně informovat cizince o výsledku nového posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza. Procesní postup se nikterak neodlišuje, ať již jde o žádost rodinného příslušníka občana Evropské unie, nebo o žádost jiného cizince. Z judikatury Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 31. 10. 2013, č. j.: 9 As 92/2013–41) plyne, že se na věc nemůže přímo uplatnit § 68 odst. 3 správního řádu, který systematicky spadá právě do části druhé správního řádu, neboť jeho užití je výslovně vyloučeno § 168 zákona o pobytu cizinců.
25. Povinnost žalovaného informovat žalobkyni o výsledku nového posouzení důvodů neudělení víza výslovně plyne z § 180e odst. 9 zákona o pobytu cizinců. K rozsahu sdělení důvodů, pro něž nebylo vyhověno žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza, se Nejvyšší správní soud vyjádřil ve svém rozsudku ze dne 21. 12. 2011, č. j.: 5 Ans 5/2011–221, v němž uvedl: „Povinnost správního orgánu sdělit neúspěšnému žadateli důvody neudělení víza odpovídá nárokům, které jsou na postup správního orgánu kladeny v souvislosti s povinností respektu k ústavou zaručeným právům a zákazem diskriminace a libovůle při výkonu zákonem svěřené působnosti. Neúspěšný žadatel má legitimní právní zájem na tom, aby mu byly důvody neudělení víza sděleny. Toto sdělení totiž může mít zásadní význam pro jeho další úvahy o tom, zda lze shledané nedostatky odstranit před případným podáním nové žádosti o udělení víza. Citované ustanovení je navíc třeba vykládat v tom směru, že cizinci [...] musely být oznámeny nejen právní důvody neudělení víza, ale i konkrétní skutkové důvody a okolnosti, které vedly správní orgán k závěru, že je naplněn některý z důvodů pro neudělení víza [...]“. Tyto nároky na informaci o důvodech neudělení víza se uplatní i na informaci o výsledku nového posouzení důvodů neudělení víza, protože žádost o nové posouzení důvodů neudělení víza představuje specifický opravný prostředek, na jehož základě žalovaný znovu posuzuje, zda byly v projednávané věci naplněny důvody pro neudělení víza (srov. přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 7. 2013, č. j.: 1 Ans 9/2013–39). Na rozhodnutí o žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza nelze klást nároky vyžadované § 68 odst. 3 a § 89 správního řádu, přesto je nezbytné, aby rozhodnutí, jímž se nově posuzují důvody neudělení tohoto víza, obsahovalo dostatečně konkrétní právní i skutkové důvody, pro něž žalovaný rozhodl tak, že krátkodobé vízum opět neudělil.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

26. V nyní posuzované věci jsou v rozhodnutí správního orgánu I. stupně i žalovaného obsaženy konkrétní skutkové a právní důvody, pro něž byla žádost žalobkyně o udělení víza zamítnuta. V této souvislosti je třeba poukázat na to, že zatímco správní orgán I. stupně shledal dva důvody pro neudělení víza, žalovaný v napadeném rozhodnutí potvrdil neudělení víza toliko pro jeden z těchto důvodů. Žalovaný se na straně 2–6 napadeného rozhodnutí zabýval faktickými okolnostmi vedoucími k aplikaci zamítacího důvodu vymezeného v § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců. O podvodné jednání ve smyslu § 20 odst. 5 písm. f) zákona o pobytu cizinců se podle žalovaného nejednalo, neboť žalobkyně nepředložila žádný padělaný nebo pozměněný dokument.
27. Soud považuje za vhodné poznamenat, že podle konstantní judikatury není úkolem správního soudu reagovat na každý dílčí argument uplatněný v podání a ten obsáhle vyvrátit; úkolem soudu je uchopit obsah a smysl argumentace a vypořádat se s ní (podpůrně srov. nálezy Ústavního soudu sp. zn.: IV. ÚS 201/04, I. ÚS 729/2000, I. ÚS 116/05, IV. ÚS 787/06, ÚS 989/08, III. ÚS 961/09, IV. ÚS 919/14). Jmenovitě v nálezu ze dne 12. 2. 2009 vydaném pod sp. zn.: III. ÚS 989/08 Ústavní soud uvedl, že *„Není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.“* (srov. také rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j.: 9 As 221/2014–43, či ze dne 24. 1. 2019, č. j.: 7 As 458/2018–27).
28. Ústavní soud se v minulosti opakovaně vyjádřil tak, že Listina základních práv a svobod poskytuje soudní ochranu pouze tomu právu, které právní řád garantuje (srov. nálezy Ústavního soudu ČR sp. zn.: Pl. ÚS 36/93, sp. zn.: IV. ÚS 85/04). Ústavní soud dále ve své judikatuře opakovaně vyslovil, že subjektivní ústavně zaručené právo cizinců na pobyt na území České republiky neexistuje, neboť je věcí suverénního státu, za jakých (nediskriminujících) podmínek připustí pobyt cizinců na svém území (srov. nálezy Ústavního soudu ČR sp. zn.: IV. ÚS 85/04, sp. zn.: III. ÚS 99/04, sp. zn.: III. ÚS 219/04, sp. zn.: III. ÚS 260/04, sp. zn. IV. ÚS 1628/19). Na udělení víza není právní nárok (srov. sp. zn.: IV. ÚS 1628/19) a neudělením víza ani nemůže být zasaženo do žádného základního práva, kterému podle čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod náleží soudní ochrana.
29. Judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje již četná vodítka pro posuzování účelovosti uzavření manželství. Za účelové sňatky lze označit sňatky uzavřené výlučně za účelem získání práva volného pohybu a pobytu podle směrnice 2004/38/ES, na které by jinak dotyčná osoba neměla nárok (k tomu blíže rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 6. 2018, č. j.: 9 Azs 410/2017-96, bod 36). Zjišťování existence účelového manželství a v návaznosti na to případné odeprání pobytového oprávnění je věcí členských států respektujících ustanovení směrnice 2004/38/ES. Správní orgány i soudy při posuzování účelovosti sňatku vycházejí ze souborů indikativních kritérií, které poskytují ilustrativní množinu úvah, jež mohou vést k závěru, zda je zneužití práva uzavřením účelového sňatku spíše nepravděpodobné, nebo naopak spíše pravděpodobné (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2015, č. j.: 4 Azs 228/2015-40, body 51 až 53, a ze dne 26. 9. 2018, č. j.: 10 Azs 68/2018-39, bod 16). Stejně tak mohou správní orgány při posuzování vzít v potaz Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě o pomoci vnitrostátním orgánům v boji proti zneužívání práva na volný pohyb, jehož přílohou je Příručka pro

řešení otázky účelových sňatků mezi občany Evropské unie a státními příslušníky třetích zemí.

30. Žalobkyně sice ke své žádosti o udělení krátkodobého víza doložila potřebné doklady, mezi jinými i oddací list prokazující, že je manželkou občana České republiky, což však samo sobě nezakládá právo na udělení víza rodinnému příslušníku občana EU. Čl. 35 směrnice 2004/38/ES počítá s možností zneužití práv přiznaných touto směrnicí či podvodů, například účelových sňatků, v kterémžto případě jsou členské státy oprávněny přijmout potřebná opatření k odeprání, pozastavení nebo odnětí jakéhokoliv práva přiznaného touto směrnicí. Uvedené se odráží např. právě v § 20 odst. 5 písm. e) a f) zákona o pobytu cizinců. V případě žalobkyně existovaly indicie silně naznačující účelovosti jí uzavřeného sňatku, a proto z její strany nemohlo být dostačující pouhé doložení skutečnosti, že uzavřela sňatek s občanem České republiky, ale bylo nutné rovněž předložit další podklady, které by vyvrátily důvodné pochybnosti o účelovosti manželství. Jelikož v tomto ohledu nebyla ochotna či schopna spolupracovat ani žalobkyně, ani její manžel, ať už z jakéhokoli důvodu, nebyly tyto důvodné pochybnosti vyvráceny, a zůstal tak k dispozici pouze závěr, že všechny okolnosti případu ve svém souhrnu ukazují na účelovost uzavření manželství.
31. Správní orgán I. stupně se v odůvodnění svého rozhodnutí na straně 2 výslovně a ze všeho nejdříve zabýval právě tím, zda jsou splněna indikativní kritéria, která ukazují na to, že je zneužití práv Společenství nepravděpodobné. Taktéž žalovaný se na straně 2–3 napadeného rozhodnutí věnoval indikativním kritériím ukazujícím na nepravděpodobnost zneužití práv Společenství. Ze zmíněných částí prvostupňového a napadeného rozhodnutí lze seznat, že správní orgány vzaly v potaz skutečnost, že žalobkyně a její manžel mají společný jazyk a částečně i kulturní zázemí. Splnění těchto kritérií však samo o sobě nebylo možné považovat za dostatečné za situace, kdy existovala celá řada dalších, naznačujících indicií, že se jednalo o účelové manželství. Nebylo možné konstatovat, že by žalobkyně bez problémů získala právo pobytu sama, ani že by manželský pár byl před sňatkem v dlouhodobém vztahu, měl společné bydliště či domácnost po dlouhou dobu nebo že by přijal vážný dlouhodobý právní nebo finanční závazek se společnou odpovědností. Manželství netrvalo dlouhou dobu. Správní orgány se nespokojily s konstatováním o účelovosti manželství pouze na základě indikativních kritérií, ale z důvodu jejich naplnění přistoupily k dalšímu šetření, zahrnujícímu mj. rozhovory s oběma manželi. Ze strany žalobkyně ani jejího manžela nebyla předložena žádná fotodokumentace společných chvil. Žalobkyně rovněž nedoložila komunikaci s manželem přes sociální síť včetně aplikace Badoo, která fakticky měla vést k jejich seznámení, čímž ještě více posílila pochybnosti. Dále z tvrzení žalobkyně vyplynulo, že manželé nediskutovali plány ohledně společné budoucnosti. Žalovaný vzal rovněž v úvahu, že žalobkyně nemá ve Vietnamu dostatečné socioekonomické zázemí a nevlastní žádný hodnotný majetek.
32. Podle názoru soudu byla v rozhodnutí správního orgánu I. stupně i v napadeném rozhodnutí zhodnocena i přiměřenost zásahu do práva na soukromý a rodinný život ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Žalobkyně a její manžel doposavad nesdíleli společnou domácnost a ani se osobně nevidají. Manželům přitom není znemožněno vést společný život v zemi původu žalobkyně, byť to, soudě podle výpovědi žalobkyně, nemají v úmyslu. Soud poukazuje na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudek ze dne 11. 6. 2009, č. j.: 9 Azs 5/2009-65, podle

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

něhož „*ustanovení čl. 8 Úmluvy neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, resp. napomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi.*“ Ve vztahu k žalobkyni a jejímu manželu o nepřiměřeném zásahu do rodinného a soukromého života neudělením žalobkyní žádaného víza nelze hovořit. Žalobkyně se dopustila úmyslného obcházení zákona o pobytu cizinců a dovolávat se v takovém případě posouzení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života by bylo v rozporu se zásadou *ex iniuria ius non oritur* (z bezprávní právo vzejít nemůže).

33. K otázce délky trvání manželství žalobkyně a pana H. D. D. soud poukazuje na rozhodnutí Lidového výboru okresu Dien Chau ze dne 23. 6. 2021, dle něhož bylo z důvodu porušení pravidel o příslušnosti zrušeno rozhodnutí Lidového výboru obce Dien Thanh ze dne 29. 5. 2020, kterým byl vystaven certifikát o manželství. Z pohledu vietnamského práva tedy manželství žalobkyně a pana H. D. D. nebylo platné. Žalobkyni ovšem nebyl prokázán úmysl předložit neplatný dokument vedoucí k vystavení tuzemského oddacího listu s údajem o uzavření manželství ke dni 29. 5. 2020, protože od aplikace § 20 odst. 5 písm. f) zákona o pobytu cizinců bylo v napadeném rozhodnutí upuštěno.
34. Co se týče rozsudku Soudního dvora ze dne 3. 6. 1986, 139/85, je nutno přisvědčit žalovanému, že jeho závěry nelze na posuzovaný případ vztahovat. Ve věci totiž nejde o otázky pracovní mobility napříč členskými státy Evropské unie.
35. Soud se rovněž ztotožňuje se žalovaným, že pro závěr o účelovosti manželství není třeba, aby byl úmysl uzavřít manželství s cílem legalizovat pobyt prokázán u obou manželů. Soudu totiž není známo, že by závěry z rozsudku Nejvyššího správního soudu, č. j.: 7 Azs 389/2018-33, byly v recentní judikatuře překonány a že by se v praxi aktuálně zastával opačný přístup.
36. Soud shrnuje, že správní orgány na základě souhrnu mnoha skutkových okolností otázku účelovosti manželství přesvědčivě posoudily. Žalobkyni se nepodařilo tyto skutečnosti jakýmkoliv hodnověrným způsobem zpochybnit. Správní orgány proto správně v souladu s § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců žalobkyni krátkodobé vízum neudělily. Žalobkyni nelze přisvědčit, že by řízení a rozhodnutí prvostupňového orgánu a žalovaného byla stižena vadami. Taktéž se neprokázalo tvrzení žalobkyně o záměrném vedení řízení tím způsobem, aby byly nalezeny jen důvody k zamítnutí její žádosti o krátkodobé vízum.
37. Pokud jde o zástupkyní žalobkyně nově uvedenou skutečnost při jednání u Městského soudu v Praze dne 8. 2. 2024, tj. narození dítěte dne 18. 12. 2023, soud s odkazem na obecně platné pravidlo zakotvené v § 75 odst. 1 s.ř.s., dle kterého soud rozhoduje dle skutkového a právního stavu, který existoval v době vydání rozhodnutí správního orgánu, uvádí, že se jí s ohledem na skutkové okolnosti daného případu a na to, že nastala 14 měsíců po vydání napadeného rozhodnutí, nezabýval a nehodnotil ji.
38. Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.
39. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 8. února 2024

JUDr. Dana Černá v. r.
samosoudkyně